

PO STOPÁCH BOHUMILA HRABALA

Vypracovala: Mgr. Veronika Brynychová

Vážená komise, milí kolegové,

ráda bych vám představila svůj projekt s názvem Po stopách Bohumila Hrabala. Hlavním cílem tohoto projektu je, aby si žáci uvědomili význam osobnosti Bohumila Hrabala pro literaturu 2. poloviny 20. století. V rámci projektu žáci rozvíjejí základní klíčové kompetence, jako jsou kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální a občanské kompetence. Projekt je určen pro jednu třídu žáků SŠ.

Projekt se skládá ze dvou částí. V první části se žáci seznámí se společensko-historickým kontextem doby Bohumila Hrabala, s životem a tvorbou daného spisovatele a připraví se na druhou část projektu, tj. exkurzi do Kerska. Vzhledem k tomu, že k daným úkolům žáci používají internet, je tato část projektu plněna ve škole. Úkoly lze případně zadat jako domácí práci s následnou společnou kontrolou v hodině literatury. Celou první část lze s časovou rezervou dobře zvládnout za 3 vyučovací hodiny. Pokud by nebyly vhodné podmínky na uskutečnění celého projektu, je možné využít v klasických hodinách literatury jen jednotlivé úkoly.

Prvním úkolem je vyluštit křížovku, která má žáky seznámit s pojmy a osobnostmi doby Bohumila Hrabala a zároveň je motivovat k další práci. Tento úkol jsem zvolila ze dvou důvodů. Každý spisovatel je beze sporu ovlivněn společností i dobou, ve které tvoří. A z mých pedagogických zkušeností vyplývá, že žáci rádi plní kreativní úkoly, jako je např. luštění křížovek nebo „osmisměrek“. Tento úkol lze zadat jako samostatnou práci, případně jako práci do dvojic či menších skupin. Čas potřebný ke splnění úkolu a kontrole: cca 25 minut.

1. KŘÍŽOVKA – SPOLEČENSKO-HISTORICKÝ KONTEXT DOBY B. HRABALA

1.								
	2.							
3.								
4.								
	5.							
6.								
7.								
		8.						
	9.							
		10.						
11.								

LEGENDA:

1. *příjmení režiséra oscarového filmu Ostře sledované vlaky*
2. *křestní jméno autora vzpomínkové knihy s židovskou tematikou Smrt krásných srnců*
3. *název občanské iniciativy, která dala v roce 1977 najevo nespokojenost s režimem*
4. *způsob vlastního vydávání knih*
5. *příjmení dramatika - disidenta, který se později stal českým prezidentem*
6. *název strojopisné edice Ludvíka Vaculíka*
7. *vyhnanství*
8. *přímení českého studenta, který se upálil podobně jako Jan Palach*
9. *křestní jméno ostravského hudebníka*
10. *známý malíř a ilustrátor Bouda*
11. *příjmení autora oblíbeného seriálu Nemocnice na kraji města*

TAJENKA:

Vysvětlete, co pojem v tajence znamená.

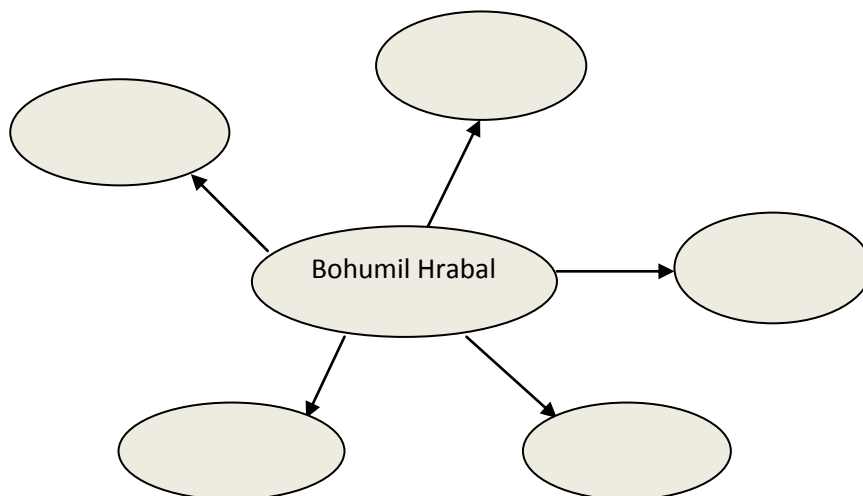
.....

Na základě pojmů a osobností z křížovky charakterizujte dobu tzv. normalizace.

Následuje úkol, v němž se již žáci seznámí s životem a tvorbou Bohumila Hrabala. Nejprve se ale pokusí samostatně na základě toho, co o Bohumilu Hrabalovi již vědí, doplnit myšlenkovou mapu. Jedná se o všeobecně známého autora, jehož knihy byly často zfilmovány, proto lze předpokládat, že většina studentů myšlenkovou mapu doplní. Pro všechny žáky to má být výchozí bod, aby si ke konci projektu uvědomili, co všechno se o Hrabalovi dozvěděli.

Poté budou žáci samostatně, ve dvojicích či skupinách s pomocí internetu doplňovat informace do chybějícího textu. K úkolu je připojen obrázek, který může pomoci s doplňováním informací. Čas potřebný ke splnění úkolů a kontrole: cca 35 minut.

2. MYŠLENKOVÁ MAPA

3. SEZNÁMENÍ S ŽIVOTEM A TVORBOU BOHUMILA HRABALA

Bohumil Hrabal se narodil v V březnu roku 2014 by oslavil let od svého narození. Již jako malý se společně se svou matkou a adoptivním otcem stěhuje do, kde otec pracoval v místním Bohumil zde vystudoval základní školu i reálné gymnázium. Ve škole byl žákem. Miloval fotbal. Hrál za V roce 1924 přijel k Hrabalovým strýc , který byl pro malého Bohumila vzorem. Vyprávění strýce se stává pro pozdějšího spisovatele inspirací. Objevuje se např. v knize Bohumil Hrabal vystudoval, ale věnoval se mnoha povoláním. Byl např., nebo Od 60. let je spisovatelem z povolání. Přechodně mu bylo zakázáno tvořit. Jeho práce proto vycházely buď v, nebo v cizině. Zemřel za dosud nevyjasněných okolností v roce

Do literatury zavádí novotvar, který označuje volně plynoucí vyprávění. Tento pojem pochází od básníka Jaroslava Vrchlického, který jím označoval Z Hrabalových souborů povídek jmenujme Mezi jeho významné romány patří z prostředí kostomlatské železniční stanice, s hlavním hrdinou Janem Dítětem nebo Postřižiny, v nichž vypráví o V knize se inspiroval obyvateli kerského polesí.

Zdroj: PYTLÍK, Radko. -a neuvěřitelné se stalo skutkem: o Bohumilu Hrabalovi. [Praha]: Emporijs, 1997. 100 s. ISBN 80-901980-3-1.

Dalším úkolem, který může být plněn samostatně či maximálně ve dvojicích, je práce s textem Bohumila Hrabala. Jedná se o část povídky Pan Metek z knihy Slavnosti sněženek, která se úzce váže ke Kersku. Za ukázkou následují otázky. K navození patřičné atmosféry doporučuji pustit ukázkou z filmu Slavnosti sněženek (<http://www.youtube.com/watch?v=0RG6qAWHsoY>). Trvá cca 5 minut a setkáme se v ní právě s panem Metkem, který se objevuje v ukázce. Čas potřebný ke splnění úkolů a kontrole: cca 25 minut.

4. UKÁZKA Z POVÍDKY PAN METEK (SLAVNOSTI SNĚŽENEK)

„ ... Pojd'te si trochu odpočinout, řekl pan Metek, doděláme to až potom ... a zase nasadil úsměv, který si byl tak jistý, tak samolibý, nad tím vším, čeho se dosyta nemohl nikdy nasytit, nad jakousi velikou krásou, nad skupenstvím nějaké nebezpečné krásy, se kterou se chce se mnou podílet ... A otevřel dveře a moje ruce se třpytily lojem, prsty jsem měl roztažené a pan Metek mne vedl od jedné hromady věcí k druhé jako průvodce strašidelným zámkem a vykládal a jeho hlas řičel nadšením, ze kterého jsem usoudil, že pan Metek nejen sám sobě, ale celému světu musí být vzorem, protože pan Metek nepotkal na světě tak krásného a příkladného člověka, jakým byl on, profesionální plánovač. Tak tady je třicet bicyklů, prosím, chybějí řídítka a brzdy, ale nekupte to, když kus mě stál sto osmdesát korun ... a tady se podívejte, tady visí, a já vám hned jednu dám, třicet šest včelkami posetých cest, sice se už nenosí, ale nosit se budou ... chybějí knoflíky, chybějí dírky pro knoflíčky, protože krejčí, kterež je dělal, se tak vožral, ale nekupte to, když jedna vesta mě přišla na šest korun padesát halířů ... anebo tady? Co je v těch skříňkách, bedýnkách? Teodolity! ... tři už jsou staré, ale nekupte to, když jeden stál osmdesát korun, a když byste ho šel koupit, tak stojí osm set a víc, to víte, mně každé neprodá lacino, ale já ho umluvím! Chybí sice jedna čočka, ale těch jsem

skoupil tadyhle plnou bedýnku, celou bedýnku za sto dvacet korun ... čočky do všeho možnýho, jsem zásoben čočkami na celý svůj život ...

Zdroj: HRABAL, Bohumil. *Slavnosti sněženek*. Vyd. 1. Praha: Československý spisovatel, 1978. 216 s. Malá žatva. str. 40 - 41

Otázky a úkoly k textu:

1. Vymezte komunikační situaci v ukázce.
2. Určete literární druh ukázky.
3. Charakterizujte pana Metka. Své tvrzení doložte ukázkami z textu. Proveďte lexikální rozbor jeho mluvy. Pan Metek je příkladem tzv. pábitele. Koho tak Hrabal nazýval?
4. Zaškrtněte, který druh věty podle postoje mluvčího se v ukázce nevyskytuje:

a/ rozkazovací

b/ tázací

c/ přací.

5. Vyhledejte pasáže, ve kterých je použitý slohový postup:

a/ popisný

b/ vyprávěcí.

Teď již mají studenti základní informace o životě a tvorbě Bohumila Hrabala. Je tedy možné přistoupit k přípravě na exkurzi. Žáky si rozdělím do skupin po 3-4. Tento počet se mi nejvíce osvědčil, aby byli zapojeni všichni studenti, ale úkol bez problémů v daném časovém úseku zvládli. Každá skupina dostane jeden úkol s upozorněním, že výsledky budou prezentovat až v Kersku. Je nutné, aby prezentovali všichni členové skupiny, souvisle a z hlavy (s možným nahlédnutím do textu). Stejný úkol obdrží více skupin. Čas potřebný ke splnění úkolů: cca 35 minut.

1.úkol: bude prezentován na zastávce již po vystoupení z autobusu:

Připravit si zajímavosti o Kersku - s pomocí mapy, ukázek Historický a poetický průvodce – pracovní list, internetu, např. odkazy: <http://www.hradistko-kersko.cz/hradistko-a-kersko/historie/>, <http://www.hradistko-kersko.cz/hradistko-a-kersko/zajimava-mista/>

aj.

Silnice v Kersku – foto archiv autorky

2. úkol: prezentován před chatou Bohumila Hrabala –

Studenti si připraví povídání o vztahu Hrabala ke Kersku, kerských obyvatel k Hrabalovi (možno zmínit přátelství s Adolfem Branaldem, každoroční akci Hrabalovo Kersko, slova Hrabalova obdivovatele – odkaz: <http://www.noviny.zsporicany.cz/bohumil-hrabal-a-kersko/>, současnost Kerska – odkaz: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/exkluzivne-na-ct24/245698-milovane-kersko-by-hrabal-po-triceti-letech-nepoznal> aj.). Využijí internet, ukázky z Historického a poetického průvodce – pracovní list, případně knihy a filmy B. Hrabala.

Chata Bohumila Hrabala – foto archiv autorky

3. úkol: u hřbitova v Hradištku, kde v rodinné hrobce odpočívá Bohumil Hrabal –

Úkolem je připravit povídání o smrti Bohumila Hrabala, která je dosud zastřena tajemstvím. Žáci využijí dobové novinové články. Doporučuji následující články (k vyhledání lze využít Mediální archiv MEDIASEARCH) – B. Hrabal zemřel po pádu z okna – Právo 4. 2. 1997, Už se asi nepodaří objasnit, zda Hrabal z okna vypadl, či vyskočil – MF DNES 15. 2. 1997, Pomohl někdo Hrabalovi na „onen svět“? – Blesk 15. 2. 1997, Vzpomínky je jakási druhá přítomnost aneb: konec dnů velkého vábitele – Listy Písecka 6. 8. 1997). Záměrně jsou vybrány články ze seriózních i bulvárních novin, zprávy i úvahový text. Dané články mám k dispozici v naskenované podobě, ale vzhledem k omezenému rozsahu práce je nepřikládám. V případě zájmu je mohu poskytnout dodatečně.

Hrob Bohumila Hrabala v Hradištku – foto archiv autorky

Posledním úkolem prvního dne bude připravit si ve skupinách, v kterých žáci před chvílí pracovali, 10 kartiček s otázkami k životu a tvorbě Bohumila Hrabala. Na vedlejší papír sepíší správné odpovědi. Žáci jsou požádáni, aby si kartičky vzali na exkurzi s sebou a přibrali si ještě z domova každý kostku a figurku na Člověče, nezlob se. Čas potřebný ke splnění úkolu: cca 10 minut.

SAMOTNÁ EXKURZE - KERSKO

Druhou částí projektu je exkurze do Kerska. Je to lesní městečko v okrese Nymburk, kde Bohumil Hrabal rád pobýval a psal. Součástí výletu je i prohlídka hrobu rodiny Hrabalových v nedalekém Hradištku. Žáci na předem daných stanovištích u míst, která měl Bohumil Hrabal rád, představí výsledek své předchozí přípravy. Celá trasa i s návratem na zastávku je dlouhá cca 10 km. Této vzdálenosti se, prosím, nelekejte! Cílem této exkurze není jen pochopit genius loci, ale také podpořit v dnešní době u žáků tak chybějící sportovní aktivitu. Zároveň je to dobrá cesta, jak stmelit třídní kolektiv. Jedná se o celodenní exkurzi.

Naše trasa bude kopírovat tzv. Hrabalovu stezku (značení viz obr. na úvodní straně projektu). Ta nás uvede do míst, která měl Bohumil Hrabal rád. Trasa je zakreslena na přiložené mapě.

1. zastávka v Kersku – po skupinách splnění úkolu č. 1 (cca 15 minut)

2. Hrabalova chata – po skupinách splnění úkolu č. 2 (cca 15 minut)

3. hřbitov v Hradištku – po skupinách splnění úkolu č. 3 (cca 15 minut)

4. Sličná Pepička – Společně si přečteme povídku Slavnost sněženek. Zde B. Hrabal hovoří právě o Kersku a zajímavých místech této lokality. Po přečtení nechte prostor žákům, aby o povídce ve skupinách diskutovali. Jak na ně působila? Je dobré číst povídku právě v Kersku? Co se jim na povídce líbilo/ nelíbilo? Jedná se prvek zážitkové pedagogiky, která je podle mého názoru velmi přínosná. Na stanovišti je posezení. (cca 30 minut)

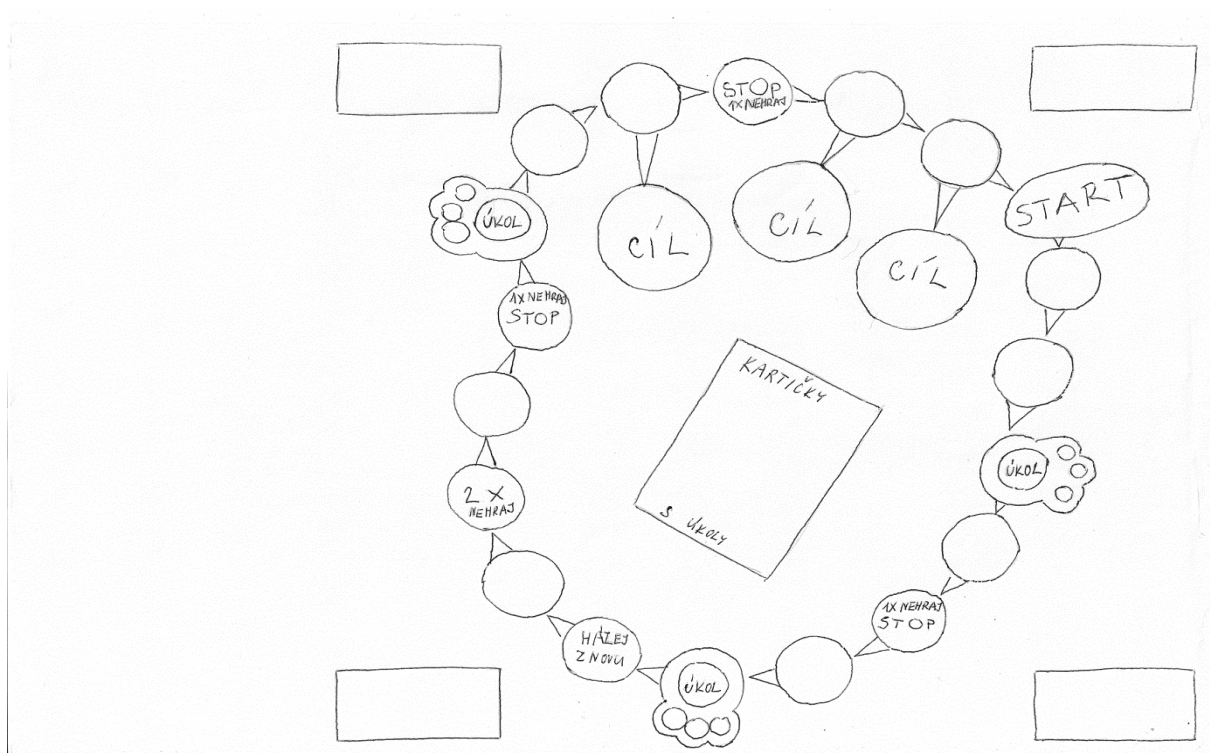

Sličná Pepička – foto archiv autorky

5. Pramen sv. Josefa – Studenti si zahrají klasickou hru Člověče, nezlob se. Přikládám plánek hry. Pokud se dostanou na políčko ÚKOL, musí odpovědět na otázku ze sady, kterou mají připravenou z předchozího dne. Karty si samozřejmě předem jednotlivé skupiny vymění. Žák musí odpovědět správně, aby mohl pokračovat ve hře. Vyhrává, kdo dostane svou figurku do „domečku“ jako první. Mohlo by se zdát, že se jedná o dětskou hru, ale i studenti střední školy si rádi hrají! Na tomto stanovišti je možné k sezení využít blízkou zahrádku Restaurace Domeček. (cca 20 minut)

Pramen sv. Josefa – foto archiv autorky

6. závěrečné stanoviště – Restaurace Hájenka

Restaurace Hájenka, speciální nabídka Restaurace Hájenka – foto archiv autora

Na tomto místě bude provedena závěrečná reflexe celého projektu. Žáci si mohou dle svého zájmu vybrat úkol literární nebo výtvarný. Každý samostatně libovolnou výtvarnou technikou nebo literární formou zhodnotí celý projekt. Možné otázky: Co jste se dozvěděli o Bohumilu Hrabalovi? Jak na vás působilo prostředí Kerska? Co si z tohoto projektu odnesete? O čem budete doma vyprávět rodičům? aj. Dobrovolníci se následně s ostatními podělí o své zážitky tím, že popíší svůj obrázek nebo přečtou svoji literární práci. Opravdu bych to nechala na dobrovolnosti. Ne každý student rád o svých pocitech mluví. A i vlastní zamyšlení se nad projektem má dle mého názoru velký význam. Na tomto stanovišti je možné využít k sezení

zahrádku restaurace, případně se i stylově najíst. Tak co, dáte si kančí se šípkovou? Nebo radši se zelím? (cca 45minut)

Celý tento projekt má povzbudit zájem studentů o literaturu. V průběhu projektu se střídají činnosti, formy i metody práce, a tím by se měl stát pro žáky atraktivnější. Žáci mají nejen získat patřičné literární znalosti, ale přímo v místě, které dýchá zvláštní atmosférou, pochopit východiska Hrabalovy tvorby.

Za textem je připojena příloha, kde je možné najít řešení úkolů a doplňkové materiály.

Prohlašuji, že tento profesní záměr nebyl podpořen jinou cenou nebo grantem.

Vážená komise, děkuji za přečtení a zhodnocení tohoto projektu.

Přílohy:

Řešení – KŘÍŽOVKA:

1.	M	E	N	Z	E	L		
		2.	O	T	A			
3.	CH	A	R	T	A			
4.	S	A	M	I	Z	D	A	T
		5.	A	V	E	L		
6.	P	E	T	L	I	C	E	
7.	E	X	I	L				
		8.	Z	A	J	Í	C	
		9.	J	A	R	O	M	Í
								R
		10.	C	Y	R	I	L	
11.	D	I	E	T	L			

TAJENKA: NORMALIZACE - doba komunistické totality mezi lety 1968 – 1989

Většina tvorby Bohumila Hrabala spadá do doby tzv. **normalizace**. V dané době tvořili i další významní spisovatelé, jako jsou např. **Ota Pavel**, autor vzpomínkové knihy s židovskou tematikou *Smrt krásných srnců*, nebo **Václav Havel**, známý disident a budoucí prezident demokratické České republiky. Do kultury doby normalizace řadíme také **Jaromíra Nohavici**, ostravského písničkáře, **Jaroslava Dietla**, autora v dané době velmi populárního seriálu *Nemocnice na kraji města*, **Cyrila Boudu**, malíře a ilustrátora, a **Jiřího Menzela**, režiséra mnoha filmů na motivy děl Bohumila Hrabala. Ne všichni občané země souhlasili s komunistickým režimem. Mnozí odchází do **exilu**. Jan Palach a **Jan Zajíc** se upalují na protest proti přítomnosti vojsk Varšavské smlouvy v Československu. Organizace **Charta 77** upozorňuje na porušování lidských práv v naší zemi. Spisovatelé, kteří byli v nemilosti režimu, publikovali v tzv. **samizdatu**, tj. vlastními prostředky. Mezi známé samizdatové edice patřila edice **Petlice** řízená Ludvíkem Vaculíkem.

Řešení – DOPLŇOVÁNÍ DO TEXTU:

Bohumil Hrabal se narodil v BRNĚ-ŽIDENICÍCH. V březnu roku 2014 by oslavil 100 let od svého narození. Již jako malý se společně se svou matkou MARYŠKOU a adoptivním otcem FRANCINEM stěhuje do NYMBURKA, kde otec pracoval v místním PIVOVARU. Bohumil zde vystudoval základní školu i reálné gymnázium. Ve škole byl ŠPATNÝM (NEPOZORNÝM, PODPRŮMĚRNÝM) žákem. Miloval fotbal. Hrál za POLABAN NYMBURK. V roce 1924 přijel k Hrabalovým strýc PEPIN, který byl pro malého Bohumila vzorem. Vyprávění strýce se stává pro pozdějšího spisovatele inspirací. Objevuje se např. v knize POSTŘÍŽINY. Bohumil Hrabal vystudoval PRÁVA, ale věnoval se mnoha

povoláním. Byl např. VÝPRAVČÍ, POJIŠŤOVACÍ AGENT nebo KULISÁK. Od 60. let je spisovatelem z povolání. Přechodně mu bylo zakázáno tvořit. Jeho práce proto vycházely buď v SAMIZDATU, nebo v cizině. Zemřel za dosud nevyjasněných okolností v roce 1997.

Do literatury zavádí novotvar PÁBENÍ, který označuje volně plynoucí vyprávění. Tento pojem pochází od básníka Jaroslava Vrchlického, který jím označoval KOUŘENÍ. Z Hrabalových souborů povídek jmenujme PERLIČKU NA DNĚ. Mezi jeho významné romány patří OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY z prostředí kostomlatské železniční stanice, OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE s hlavním hrdinou Janem Dítětem nebo Postřižiny, v nichž vypráví o DĚTSTVÍ V NYMBURSKÉM PIVOVARU. V knize SLAVNOSTI SNĚŽENEK se inspiroval obyvateli kerského polesí.

Řešení – ROZBOR TEXTU PAN METEK:

1. Pan Metek ukazuje vypravěči své „poklady“. Jsou sice k ničemu, ale pan Metek má radost, že je získal levně.

2. próza, epika

3. sběratel nepotřebných a bezcenných věcí – např. *Tak tady je třicet bicyklů, prosím, chybějí řídítka a brzdy, ale nekupte to, když kus mě stál sto osmdesát korun; šťastný člověk - ... a zase nasadil úsměv, který si byl tak jistý, tak samolibý, nad tím vším, čeho se dosyta nemohl nikdy nasytit, nad jakousi velikou krásou, nad skupenstvím nějaké nebezpečné krásy; společenský, rád se o své štěstí podělí - ... se kterou se chce se mnou podílet ...; upovídaný - a pan Metek mne vedl od jedné hromady věcí k druhé jako průvodce strašidelným zámkem a vykládal a jeho hlas řičel nadšením atd.*

rozbór mluvy:

a/ dle spisovnosti – spisovná slova – neutrální výrazy (např. *třicet*), termíny (např. *teodolity*), nespisovná slova (např. *ktorej*)

b/ dle dobového zabarvení – slovo zastaralé (*bicyklů*)

c/ dle citového zabarvení – slova mazlivá (např. *knoflíčky*), slovo hanlivé (*vožral se*)

pábitel = osobitý člověk, který rád vypráví o svém životě, celý text působí nahodile („proud mluvené řeči“), ale je autorem pečlivě promyšlený; jádrem pábení jsou autentické promluvy, které jsou formou koláže a montáže povzneseny k symbolickému významu (Zdroj: *PYTLÍK, Radko. -a neuvěřitelné se stalo skutkem: o Bohumilu Hrabalovi. [Praha]: Emporius, 1997. 100 s. ISBN 80-901980-3-1. str. 47)*

4. c

5.

a/ popisný – např. ... *moje ruce se třpytily lojem, prsty jsem měl roztažené*....

b/ vyprávěcí – např. *Pojďte si trochu odpočinout, řekl pan Metek, doděláme to až potom* ...

B. HRABAL - HISTORICKÝ A POETICKÝ PRŮVODCE – PRACOVNÍ LIST

Víte, že kerské polesí je tak hluboké, že Gustavu Frištenskému se z jeho profesionální řecko-římské skupiny, když odpočívali v lese, ztratil černoch a že Gustav Frištenský toho černého šampióna už nikdy ve svém životě nespatřil, jak píše ve svých pamětech? (str. 5)

Víte, že Osada Kersko byla rozdělena a očíslována podle orientačního plánu Nového Jorku? že pátá Avenue je Betonka a pobočné aleje jsou ňujorské Street? Po levé straně označeny čísla lichými, po straně pravé sudými? že shůry se orientační plán osady Kerska podobá listu kapradiny? (str. 6)

Víte, že nadmořská výška u autobusové zastávky Kersko na trati Praha – Poděbrady je 185 metrů, pak se Betonka svažuje, až u Pramene sv. Josefa klesá na 177 metrů nad mořem, aby pak zase stoupala u Kamene a přes řeku U Mydlovaru dosáhla zase výšky 185 metrů? takže kerské polesí je podobno mělké míse? (str. 6)

Víte, že Hlavní třída, tzv. Betonka v Kersku, měří od autobusové zastávky až na rozcestí ke Štulíkům 2 348 metrů, jak naměřil cestář pan Procházka? (str. 7)

Víte, že nejstarší a nejkrásnější borovice v Kersku se jmenuje Švarná Tonka, podle tabulky sázená v roce 1620, že její kmen obejmou statní tři chlapi, že sto metrů od Tonky je její sestra, Sličná Pepička? že do Tonky udeřil loni blesk a vyryl do jejího kmene spirálovou rýhu jako deset centimetrů širokým dlátem? že do Pepičky před mnoha lety uhodil hrom a odshora dolů jí způsobil takovou ránu, že borovice všechny svoje síly věnovala svému zajizvení? že nejkratší cesta k těmto dvojčatům je Dlouhou alejí, tj. alejí číslo 16, směrem k hájence Chobotu, nebo z Hradišťka tak zvanou Hraničnou alejí a po tři sta metrech u skupiny smrčín odbočit doprava a kolem oplocenky jít tak dlouho, až se zjeví Švarná Tonka po pás vyčnívající nad dubový les? (str. 7 - 8)

Víte, že za červencových nocí tlukou v Kersku slavíci? Lze jim naslouchati z pěšinky podle Labe, od Kamene ž k Přívlakům, nebo když přes řeku zpívají ukryti v lužních mydlovarských lesích? že ale nejkrásněji slavíci tlukou o hradišťské pouti, když vyjdete z hospody k jedné hodině jitřní, mezi dvěma prastarými lipami za Humna kolem hřiště v Ruždinách a pak polní cestou k řece? (str. 10)

Víte, že v kerské oboře, když jdete alejí číslo 4 nebo 6, tam je paseka, na které na jaře kvetou stovky sibiřských kosatců? (str. 12)

Víte, že před staletími na místě dnešní osady Kerska byl veliký rybník? Svědčí o tom hráz táhnoucí se po vnějším polesí do Velenky, pod chalupou nad Hrází pokračuje hráz bývalého rybníka po alejí číslo 19 a překračuje Betonku alejí číslo 20? (str. 14)

Víte, že prkna a fošny z kerských borovic se vyznačují medovými a temně načervenalými barvami, takže když ještě bývala pila v Eichenburku, tato prkna bývala nejceněnější mezi ostatním dřívím z borovic? (str. 17)

Víte, že za starých časů se plavily z Kostomlátek kerské borovice a duby po Labi až do Hamburku? (str. 17)

Víte, že nová pevnost Terezín spotřebovala na trámův 500 kerských dubů, jak o tom píše písmák Vavák v roce 1781? (str. 18)

Víte, že celé kerské polesí je protkáno umělými strouhami, kterými je odvodňována půda, aby stromy nezhynuly mokrem? že skoro v celém Kersku je na dva rýče už voda? (str. 19)

Víte, že Kersko se jmenovalo dříve: Kře, Kří, Nákří? že to byl Újezd „Na Křeč“ a patřil klášteru Břevnovskému od jeho založení 993? (str. 20)

Víte, že na konci aleje číslo 15, na pozemku č. 232 stojí srub, který v roce 1930 jako první chatu v Kersku postavili vinohradští studenti?

Víte, že v Kersku pochytní mufloni byli převezeni do obory na Loučeň, že však utekli, přeplavali Labe a byli zase v Kersku dřív než myslivci? (str. 33)

Víte, že ... profesor A. Jirásek, slavný chirurg, rád procházel Kerskem a pokaždé se stavil na sklenici kerského pramene sv. Josefa a upozorňoval chodce, že tato vod je léčivá a podobá se Mlýnskému prameni. (str. 35)

Víte, že nejvíce volně žijících koček, dvacet čtyři, měl na své parcele v Kersku v roce 1992 spisovatel Bohumil Hrabal? (str. 37)

HRABAL, Bohumil. *Historický a poetický průvodce*. Nymburk: Dr. Stanislav Klos, 1995. 37 s., [4] s. il.

Příklad otázek ke hře Člověče, nezlob se:

1. Kde se Bohumil Hrabal narodil?
2. Ve které Hrabalově knize najdeme povídky, v nichž se inspiroval svými kerskými sousedy?
3. Vyberte, čím Bohumil Hrabal nikdy nebyl? obchodní cestující – učitel – spisovatel z povolání – dělník v kladenských hutí – výpravčí u drah
4. Kdo je Pepin? Ve které Hrabalově knize se s ním setkáváme?
5. Kdo vymyslel termín pábení? Co znamená u Hrabala?
6. Kde a kdy se odehrává děj knihy *Ostře sledované vlaky*?
7. Jmenujte některý z Hrabalových koníčků.
8. Kdo byl pan Metek? Charakterizujte jej.

9. Co znamená, že Bohumil Hrabal v určité době publikoval v samizdatu?

10. Jaká jsou vysvětlení tajemné smrti Bohumila Hrabala?

Řešení – Člověče, nezlob se:

1. v Brně – Židenicích

2. Slavnosti sněženek

3. učitel

4. nevlastní strýc Bohumila Hrabala, „lidový vypravěč“, který Hrabala silně ovlivnil; Postřižiny

5. Jaroslav Vrchlický; svérázný způsob vyprávění

6. v Kostomlatech v době 2. světové války

7. fotbal, návštěva hospod, poslouchání příběhů obyčejných lidí apod.

8. postava z knihy Slavnosti sněženek; Hrabalův kerský přítel, sběratel levných, ale nepotřebných věcí

9. přepisování knih na stroji a šíření mezi spolehlivými lidmi

10. sebevražda, nešťastná náhoda při krmení holubů; cizí zavinění bylo vyloučeno

